

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/29/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2720201283
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2720201283.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobcu: H+H konstrukt s.r.o., Nešporova 3, Skalica, IČO: 44 340 699, zastúpeného advokátom: Mgr. Ondrej Dostál, so sídlom Robotnícka 79, Senica, IČO: 37 172 191, proti žalovaným: 1. A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX/XX, D., 2. E. F. G., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX/XX, F., zastúpeného advokátkou: JUDr. Alena Arbetová, so sídlom Námestie sv. Martina 3A, Holíč, IČO: 42 158 818, o zriadenie vecného bremena, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 1C/15/2020-114 zo dňa 26. októbra 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej 1. **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Žalovanému 2. **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom žalobu zamietol, II. výrokom priznal žalovanej 1. proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, III. výrokom priznal žalovanému 2. proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania vrátane trov v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu.

Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 119 ods. 1, 2, § 151n ods. 1, § 151o ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, § 6 ods. 1 písm. c) § 46 ods. 1, 3 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len katastrálny zákon), s poukazom aj na procesné ustanovenia § 183, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, ktoré vyplývajú aj z obsahu pripojeného spisu okresného súdu sp. zn. 2C/253/2008 (ako aj katastrálneho spisu Okresného úradu Skalica, katastrálny odbor č. V - 2318/2018) a to že žalobca bol zapísaný ako vlastník nehnuteľnosti parcela č. 4923/2 vo výmere 83 m² - ostatná plocha v podiele 1/1 na LV č. XXXXX, katastrálne územie D., že žalovaná 1. je zapísaná ako vlastníčka okrem iných nehnuteľnosti parcela č. 1923/1 vo výmere 435 m² - orná pôd, že žalovaný 2. je zapísaný ako vlastník okrem iných nehnuteľnosti parcela č. 4927 vo výmere 1006 m² - orná pôda. Kúpnu zmluvou zo dňa 16.9.2020 žalobca ako kupujúci nadobudol od žalovanej 1. ako predávajúcej nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v obci a k.ú. D. zapísanú na LV č. XXXXX ako parcela č. 4923/2 vo výmere 83 m² - ostatná plocha a rozostavanú stavbu - vinohradnícky

dom postavený na pozemku, vinohradnícka lokalita Propaste na základe Stavebného povolenia Mesta Skalica zo dňa 8.9.2015, ktorého stavebníkom bola predávajúca. Katastrálny odbor Okresného úradu Skalica rozhodnutím zo dňa 14.10.2020 č. V-2318/2020 povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v k.ú. D. pozemok registra C KN parcela č. 4923/2 vo výmere 83 m² - ostatná plocha v prospech žalobcu. Podľa stavebného povolenia Mesta Skalica ako príslušného stavebného úradu zo dňa 8.9.2015 (nadobudlo právoplatnosť dňa 7.10.2015), stavebný úrad rozhodol o povolení stavby: Vinohradnícky dom na parcele č. 4923/2 v k.ú. D., vinohradnícka lokalita Propaste. Rozhodnutím zo dňa 19.8.2021 Okresný úrad Skalica, katastrálny odbor vyhovel protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Skalica a rozhodnutie č. V-2318/2020 zo dňa 14.10.2020 zrušil (podľa odôvodnenia rozhodnutia správny orgán vyzve účastníkov konania o návrhu na vklad do KN, aby v určenej lehote predložili potrebné doklady k rozostavanej stavbe - vinohradnícky dom na pozemku parcela č. 4923/2 a to právoplatného stavebného povolenia zo dňa 8.9.2015 alebo inej verejnej listiny potvrdzujúcej vlastnícke právo, ako aj znalecký posudok na preukázanie stupňa rozostavanosti a tiež technického podkladu k zápisu do KN a to geometrického plánu na rozostavanú stavbu - vinohradnícky dom na jednoznačné určenie tejto stavby na pozemku). Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2C/253/2008 zo dňa 2.10.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 24Co/162/2016-413 zo dňa 26.7.2017 (správne č. k. 23Co/75/2019-625 zo dňa 23.9.2019 – poznámka odvolacieho súdu), ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.11.2019) súd žalobu zamietol, pričom stranami sporu ako žalobkyňa vystupovala žalovaná 1. a ako žalovaný vystupoval žalovaný 2. Žalovaná 1. sa domáhala zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu a prejazdu cez pozemok parcelu č. 4927 zapísaného na LV č. XXXX pre obec a k.ú. D. patriaceho žalovanému 2. za účelom vstupu a prejazdu na pozemok parcelu č. 4923 zapísaného na LV č. XXXXX pre obec a k.ú. D., bez náhrady, pre každodobého vlastníka dotknutých nehnuteľností. Podľa odôvodnenia rozhodnutia, žaloba nebola dôvodná, pretože neboli splnené zákonné podmienky pre zriadenie vecného bremena v zmysle § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, keď žalovaná 2. je vlastníčkou príslušného pozemku, z ktorého je priamy prístup na verejnú komunikáciu a prístup k stavbe možno zabezpečiť inak. Dôvodom pre zriadenie vecného bremena nemôže byť ani to, že prístup žalovanej 1. k svojej stavbe cez pozemok žalovaného 2. je pre ňu najjednoduchší a najefektívnejší. Podľa zápisnice OR PZ v Skalici zo dňa 17.5.2018 o výsluchu svedka bol vypočutý konateľ žalobcu v trestnej veci prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona, keď uviedol, že nemá vedomosť o tom, že by v Skalici vo vinohradníckej oblasti zv. Propaste, kde má jeho matka E. A. B. vinohradnícky domček v časti medzi pozemkami jeho matky a žalovaného 2. malo dôjsť k poškodeniu nejakého pozemku alebo inej veci. Jeho matka je externou účtovníčkou spoločnosti žalobcu a bolo jej zverené vozidlo spoločnosti na stavebné práce. Mesto Skalica vydalo pod č. SÚ - 2020/1082 dňa 25.2.2021 rozhodnutie vlastníčkovi nehnuteľnosti žalobcovi vo veci podaného návrhu navrhovateľkou - žalovanou 1. na vydanie kolaudačného rozhodnutia stavby, ktorým rozhodol, že kolaudačné rozhodnutie na stavbu - vinohradnícky dom na pozemku parcela č. 4923/2 v k.ú. D. lokalita Propaste nevydá z dôvodu, že neboli odstránené závady, na odstránenie ktorých stavebný úrad vyzval navrhovateľku (doloženie dokladu o odbere, zhodnotení alebo zneškodnení odpadov zo stavebnej činnosti osobou oprávnenou, odstrániť časť stavby spevnené plochy - prístupový chodník a vjazd na pozemok tak, aby nezasahovali do susedného pozemku parcela č. 4927, zosúladiť úpravy terénu v okolí stavby s podmienkami stavebného povolenia č. 1220/2015 zo dňa 8.9.2015 a doriešiť odvedenie dažďových vôd zo spevnených plôch, a to na pozemok navrhovateľky). Mesta Skalica pod č. 3123/2007 dňa 9.9.2020 vydalo Stavebné povolenie stavebníkovi - žalovanému 2. na stavbu: oplotenie medzi parcelami č. 4927 a 4932, ktorým rozhodlo o povolení stavby oplotenia medzi parcelami na pozemku parcela č. registra „C“ č. 4927 v k.ú. D., vinohradnícka lokalita Propaste. Uznesením č. k. 1C/16/2020-29 zo dňa 4.11.2020 (právoplatné dňa 18.3.2021) v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 10Co/82/2020-78 zo dňa 24.2.2021 okresný súd zamietol návrh žalobcu na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa realizácie stavby - oplotenia na pozemku parcela č. 4927 - orná pôda v k.ú. D. na LV č. XXXX a umožnil žalobcovi právo prechodu a prejazdu cez pozemok parcela č. 4927 do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zriadenie vecného bremena. Pričom podľa odôvodnenia rozhodnutia nebol daný základný z predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia, keď žalobca neosvedčil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Žalobca neosvedčil, že jediná prístupová cesta k jeho nehnuteľnosti vedie cez pozemok žalovaného, ktorý nie je príslušným pozemkom, nebolo preukázané ani osvedčené, prečo by na prechod resp. prejazd nemohol slúžiť len pozemok č. 4923. Tvrdenia žalobcu boli vyhodnotené ako účelové v súvislosti so skutkovým stavom v predchádzajúcom súdnom konaní a v nevedomom kúpení stavby bez prístupovej cesty.

Následne právne uzavrel, že žaloba nie je dôvodná, preto ju zamietol. Okresný súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 28.9.2021, ktoré na návrh žalobcu odročil s použitím § 183 ods. 1, 2, 3 CSP, keď dôvod na odročenie pojednávania (konateľ žalobcu ako jediný konateľ obchodnej spoločnosti oznámil súdu dňa 27.9.2021 svoju dočasnú práceneschopnosť od 24.9.2021) posúdil ako dôležitý a pojednávanie odročil na termín 26.10.2021, na ktorý si žalobca prevzal predvolanie dňa 13.10.2021. Dňa 26.10.2021 bolo okresnému súdu doručené do podateľne osobne, podanie zástupcu žalobcu s predložením plnej moci na zastupovanie žalobcu v spore a so žiadosťou (návrhom) o odročenie pojednávania s odôvodnením, že mal na oboznámenie sa so spisom krátky čas a má kolíziu s už iným skôr nariadeným pojednávaním na okresnom súde (vo veci vyporiadania BSM po rozvedení manželov sp. zn. 2C/17/2020). Podľa pripojeného plnomocenstva bolo toto, advokátovi žalobcu udelené žalobcom dňa 26.10.2021, teda v deň pojednávania. Žalobca a jeho zástupca sa na pojednávanie nedostavili. Podľa judikatúry k § 183 ods. 1 Civilnému sporovému poriadku sa za dôležitý dôvod pre odročenie nepovažovala sama okolnosť, že si strana zvolila advokáta krátko pred termínom pojednávania (R 24/2016, uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo 75/2012). V spore podal žalobcu žalobcu dňa 20.10.2020 (teda viac ako pred rokom). Súčasne podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vedeného pod sp. zn. 1C/16/2020, v ktorom okresný súd rozhodol dňa 4.11.2020 a Krajský súd v Trnave dňa 24.2.2021. Po túto dobu viac ako jeden rok žalobca mal vedomosť o tom, že prebieha civilné sporové konanie a môže si v ňom zvoliť advokáta na zastupovanie. Dňa 30.4.2021 bolo žalobcovi doručené vyjadrenie žalovaného 2., ktorý je v konaní zastúpený advokátkou. Aj v tomto štádiu konania mohol žalobca reagovať včasným zvolením si advokáta na svoje zastupovanie. Okresný súd nariadil pojednávanie vo veci na deň 28.9.2021 a žalobca mal do tohto termínu pojednávania, ďalší čas štyroch mesiacov na zvolenie si zástupcu. Na návrh žalobcu bolo pojednávanie odročené na termín 26.10.2021, teda žalobca mal čas ešte ďalší mesiac od prevzatia predvolania na termín pojednávania. Žalobca si zvolil zástupcu v deň nariadeného pojednávania vo veci, pričom netvrdil a ani nepreukázal žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, kvôli ktorým tak nemohol urobiť už skôr, a preto znáša sám následky postupu, keď okresný súd nevyhodnotil dôvod zvolenia si zástupcu za dôležitý dôvod, pre ktorý pojednávanie odročí. Takto oneskorené udelenie plnomocenstva advokátovi potom nemožno považovať za dôvod, ktorý by bránil žalobcovi alebo jeho zástupcovi zúčastniť sa pojednávania tak, ako to ustanovuje § 183 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Podľa ustálenej judikatúry je vecou profesionálnej cti advokáta, či prevezme zastúpenie na tzv. „poslednú chvíľu“ (porov. R 4/2010). Ak teda právny zástupca žalobcu prevzal zastúpenie v deň nariadeného pojednávania, musel ho prevziať s tým vedomím, že v ten istý deň sa koná pojednávanie a musí sa pripraviť. Pokiaľ tak urobiť nestíhal, je to jeho zodpovednosť a nemôže z tohto dôvodu tvrdiť, že sa v zmysle § 183 Civilného sporového poriadku nemôže dostaviť na pojednávanie. Druhým dôvodom návrhu na odročenie pojednávania bola skutočnosť, že zástupca žalobcu mal predvolanie na ten istý deň v inej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 2C/17/2020. O tejto skutočnosti mal zástupca žalobcu vedomosť, keď prevzal zastúpenie žalobcu. A okrem toho z úradnej činnosti okresného súdu bolo zistené, že pojednávanie vo veci sp. zn. 2C/17/2020 bolo skončené o 10:05 hodine, teda päť minút po vytyčenom termíne pojednávania v prejednávanej veci. Okresný súd vzal do úvahy aj skutočnosť, že jediný spoločník a konateľ žalobcu je synom žalovanej 1., ktorá bola žalobkyňou v konaní vedenom na okresnom súde sp. zn. 2C/253/2008 od roku 2008, týkajúceho sa obdobného predmetu konania, trvajúceho do roku 2020 a evidentne mal vedomosť o tomto spore. Žalovanú 1. zastupoval v stavebnom konaní Mesta Skalica - Stavebný úrad pod č. 983/2018 týkajúceho sa stavby, ktorá bola predmetom kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovanou 1. Bol účastníkom stavebného konania pri rozhodovaní o nevydaní kolaudačného rozhodnutia na stavbu vinohradnícky dom, ku ktorému sa domáha zriadenia práva vecného bremena. S odkazom na všetky uvedené skutočnosti má okresný súd za to, že žalobca mal dostatok času a možnosť zvoliť si právne zastúpenie včas. Žiadosť o odročenie pojednávania v deň pojednávania z dôvodu oboznámenia sa so spisom okresný súd vyhodnotil ako účelové, keď si právny zástupca mal byť vedomý toho, že prevzal zastúpenie v deň pojednávania a na pojednávanie mal byť pripravený. Prípravu na pojednávanie tak ako ustanovuje zákon nemožno zneužívať na odročovanie pojednávania a predlžovanie konania. Zákon v konaní na súde vyžaduje súčinnosť strán tým, že sa dostavia na pojednávanie, vyjadria sa k veci, reagujú na výzvy súdu. Okresný súd preto pojednávanie neodročil, vykonal dokazovanie a vo veci rozhodol v neprítomnosti žalobcu a jeho zástupcu. Má za to, že žalobcovi bol poskytnutý dostatočný priestor na realizáciu jeho procesných práv (viac ako jeden rok), ku ktorým nepochybne patrí aj voľba kvalifikovaného právneho zástupcu. Z konkrétnych skutočností veci nebolo možné prihliadnuť na to, že by boli preukázané nepredvídateľné, prípadne neodvrátiteľné či náhle okolnosti, ktoré by okresný súd považoval za vážny dôvod na odročenie v poradí už druhého pojednávania vo veci.

Hmotnoprávne podmienky pre zriadenie vecného bremena podľa § 151n Občianskeho zákonníka musia byť splnené kumulatívne, pričom v prípade žaloby o zriadenie vecného bremena v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príľahlý pozemok, žalobcom je vlastník stavby, ktorý zo svojej stavby nemá zabezpečený prístup k verejnej komunikácii (žalobca sa domáhal zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu a prejazdu peši alebo motorovými vozidlami do 3,5t cez parcelu č. 4923/1 a parcelu č. 4927 k.ú. D. v prospech každodobého vlastníka stavby - vinohradnícky dom bez súpisného čísla postavený na parcela č. 4923/2 k.ú. D. H. I. XXXXX na základe stavebného povolenia č. 1220/20105 zo dňa 08.09.2015 - vinohradnícky dom). Pod pojmom „príľahlý pozemok“ má zákon na mysli nielen bezprostredne príľahlý pozemok, ale aj pozemky, cez ktoré sa vlastník stavby môže dostať k verejnej komunikácii (ceste), príp. k pozemku, z ktorého sa môže dostať k verejnej komunikácii. Vecné bremeno nevyhnutnej cesty súd nezriadi v prípade, ak má jeho navrhovateľ zabezpečený prístup na základe obligačného práva (napr. zmluva so susedom na dobu určitú umožňujúca prístup k stavbe kvôli stavebným úpravám po susediacom pozemku alebo konkludentná dohoda so susedom o práve chodiť cez pozemok), alebo ak môže na prístup využiť iné pozemky vo svojom vlastníctve (poukaz na rozsudok NS ČR sp. zn. 22Cdo 38/2005). Pri skúmaní vecnej aktívnej legitímácie na strane žalobcu, ktorý sa domáha zriadenia práva vecného bremena vo svoj prospech musí byť žalobca vlastníkom stavby, resp. v prospech ktorého svedčí záznam v katastri nehnuteľností. Žalobca v žalobe tvrdil, že je výlučným vlastníkom rozostavanej stavby - vinohradnícky dom postavený na parcele č. 4923/2. Vykonaným dokazovaním listinnými dôkazmi mal okresný súd preukázať, že na základe uzavretej kúpnej zmluvy bola predmetom prevodu vlastníckeho okrem pozemku parcela č. 4923/2 aj rozostavaná stavba - vinohradnícky dom postavený na základe stavebného povolenia Mesta Skalica zo dňa 8.9.2015 č. s. 1220/2015, ktorého stavebníkom je predávajúca - žalovaná 1. Podľa výpisu z LV č. XXXXX pre obec a k.ú. D. žalobca bol zapísaný ako vlastník nehnuteľnosti parcela č. 4923/2 vo výmere 83 m² - ostatná plocha v podiele 1/1. Vlastníctvo k rozostavanej stavbe nebolo na žalobcu zapísané. Zo žiadnych listinných dôkazov nevyplýva, že by bola rozostavaná stavba predmetom zápisu do katastra nehnuteľností. Rozostavaná stavba - vinohradnícky dom je pevne spojená so zemou základom a preto spĺňa charakteristiku nehnuteľnosti (§ 119 Občianskeho zákonníka). Vlastnícke právo k takejto stavbe ako nehnuteľnosti podlieha zápisu do katastra nehnuteľností, ktorým zápisom sa nadobúda vlastníctvo (§ 133 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Rozostavaná stavba bez súpisného čísla, ktorá podlieha evidencii v katastri nehnuteľnosti (§ 46 zákona o katastri) je ako vec v právnom zmysle spôsobilým predmetom právnych vzťahov, teda i vzťahu vznikajúcemu pri zmluvnom prevode vlastníckeho práva, a to aj bez ohľadu na to, či v rozpore s právnymi predpismi nie je evidovaná v katastri nehnuteľností (NS ČR sp. zn. 21Cdo 736/2006 zo dňa 08.02.2007). Avšak okolnosť, či prevádzaná stavba podlieha zápisu do katastra nehnuteľností, je významná z hľadiska právneho spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva k takejto stavbe. Vlastnícke právo k stavbe, ktorá podlieha zápisu do katastra nehnuteľností, možno v prípade jej prevodu kúpnu zmluvou nadobudnúť len vkladom do katastra nehnuteľností, a to bez ohľadu na okolnosť, či stavba v dobe uzatvorenia kúpnej zmluvy bola evidovaná v katastri nehnuteľností. Žalobca svoje skutkové tvrdenie o vlastníctve nehnuteľností ako rozostavanej stavby - vinohradnícky dom nepreukázal žiadnym dôkazom. Žalobca teda nepreukázal, že by ku dňu podania žaloby bol vlastníkom stavby, ku ktorej sa domáha zriadenia práva vecného bremena. Žalobca neunesol dôkazné bremeno a to preukázanie svojej vecnej aktívnej legitímácie v spore, v ktorom sa domáha zriadenia práva vecného bremena ako vlastníka stavby.

Okresný súd ďalej konštatoval, že aj v prípade preukázania aktívnej vecnej legitímácie žaloba nie je dôvodná, keď žalobca nepreukázal a ani okrem navrhnutého dokazovania zabezpečenia geometrického plánu, nenavrhoval žiadne vykonanie dokazovania na preukázanie splnenia hmotnoprávnych podmienok pre zriadenia vecného bremena, ktoré musia byť kumulatívne splnené (§ 151n Občianskeho zákonníka). Žalobca nepreukázal svoje vlastnícke právo k stavbe, nepreukázal, že pozemok žalovaného 2. je príľahlým pozemkom, cez ktorý mu má byť zabezpečený prístup k stavbe z verejnej komunikácie. Vlastníčkou príľahlého pozemku, cez ktorý má možnosť dostať sa z verejnej komunikácie k stavbe je žalovaná 1. (matka konateľa žalobcu), podľa vyjadrenia ktorej medzi žalobcom a ňou nie sú nezhody a súhlasí s prechodom a prejazdom aj cez časť jej pozemku. Vecné bremeno potom medzi stranami sporu možno dohodnúť písomnou zmluvou. Potom žaloba voči žalovanej 1. nie je dôvodná. Žalobca v spore nepreukázal svoje tvrdenie, že kúpil pozemok so stavbou s vedomím, že cesty sú obecným majetkom, a že má zabezpečený prístup k stavbe, pretože z miestnej prehliadky ako aj z google.maps.sk je vidieť prístupovú cestu. Podľa okresného súdu sa jedná o účelové skutkové tvrdenie žalobcu, ktoré bolo konštatované aj v uznesení súdu prvej inštancie v konaní vedenom pod sp. zn. 1C/16/2020 a odvolacieho súdu vedenom na odvolacom súde pod sp. zn. 10Co/82/2020. Žalobca je

obchodnou spoločnosťou s predmetom činnosti o.i. - uskutočňovanie stavieb a ich zmien, prenájom nehnuteľností spojených s poskytovaním iných než základných služieb spojených s prenájomom, z ktorej činnosti možno dôvodne predpokladať vedomú kúpu stavby bez prístupovej cesty. Jediný spoločník a konateľ žalobcu je synom žalovanej 1., potom dôvodne okresný súd predpokladá, že konateľ žalobcu vedel o dlhoročnom spore žalovanej 1. so žalovaným 2. Konateľ žalobcu zastupoval žalovanú 1. v stavebnom konaní Mesta Skalica - Stavebný úrad v súvislosti s výkonom štátneho stavebného dohľadu kontroly splnenia podmienok na vydanie kolaudačného rozhodnutia predmetnej rozostavanej stavby - vinohradnícky dom postavený na parcele č. 4923/2 a bol mu doručovaný záznam z výkonu štátneho stavebného dohľadu zo dňa 27.1.2020, podľa obsahu ktorého neboli splnené podmienky výziev stavebného úradu: oznámiť začatie stavby stavebnému úradu, odstrániť po dohode a v spolupráci s vlastníkom pozemku parcela č. 4927 - žalovaný 2. kamenivo navezené na pozemku žalovaného 2., predložiť doklad o jeho odstránení, lebo dohodu so žalovaným 2. o ponechaní kameniva na pozemku žalovaného 2., dodržiavať podmienky stavebného povolenia a nepoužívať susedný pozemok parcela č. 4927 - žalovaného 2., upraviť, resp. odstrániť časť stavby spevnené plochy - prístupový chodník tak, aby nezasahoval do susedného pozemku parcela č. 4927 - žalovaného 2. atď. Konateľ žalobcu bol vypočutý ako svedok v trestnej veci prečinu poškodzovania cudzej veci podľa zápisnice o výsluchu svedka zo dňa 17.5.2018, keď sa vyjadril, že matka žalovaná 1. je externá účtovníčka spoločnosti žalobcu, zveril jej vozidlo spoločnosti na súkromné účely, ktoré bolo odfotoграфované medzi pozemkom žalovanej 1. a žalovaného 2. Už len z týchto dôkazov má okresný súd za to, že konateľ žalobcu mal vedomosť o sporoch súvisiacich s domáhaním sa práva jeho matkou zriadenia vecného bremena.

V konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 2C/253/2008 sa žalovaná 1. domáhala zriadenia práva vecného bremena prechodu a prejazdu cez pozemok parcelu č. 4927 - žalovaného 2. za účelom vstupu a prejazdu na pozemok parcela č. 4923 vo vlastníctve žalovanej 1. Podľa snímky z katastrálnej mapy mal okresný súd preukázané, že parcela č. 4927 - žalovaného 2. susedí (po pravej strane od verejnej komunikácie) s parcelou č. 4923 - žalovanej 1. Parcela č. 4923 je napojená na verejnú komunikáciu parcela č. XXXX/X. Uzavrel, že žalovaná 1. ako vlastníčka parcely č. 4923 má prístup na verejnú cestu - pozemok parcela č. 4888 a teda prístup k vinohradníckemu domu s. č. XXXX z cesty má cez pozemok v jej vlastníctve parcele č. 4923. Žalovaná 1. ako vlastníčka stavby je teda vlastníčkou príslušného pozemku, cez ktorý sa môže priamo dostať ku komunikácii. Tvrdenie žalovanej 1., že pozemok parcela č. 4923 je od hranice s parcely č. 4927 - žalovaného 2. a jej stavbou úzky a nemôže prejsť najmä s poľnohospodárskymi strojmi na jej ďalší pozemok nie je dôvodom na zriadenie vecného bremena podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka. Parcela č. 4923/2 bola vytvorená geometrickým plánom č. 311/2014 zo dňa 25.11.2014 z parcely č. 4923 vo vlastníctve žalovanej 1. Stavebné povolenie na stavbu vinohradnícky dom bolo povolené žalovanej 1. na tejto parcele. Podľa snímky z mapy bol postavený vinohradnícky dom za stavbou vinohradníckeho domu s. č. XXXX vo vlastníctve žalovanej 1. Zvyšok parcely č. 4923 označený ako parcela č. 4923/1 zostal vo vlastníctve žalovanej 1. a tento je priamo spojený s komunikáciou. Okresný súd má za to, že príslušným pozemkom k rozostavanej stavbe bez s. č., (o ktorej žalobca tvrdil, že je v jeho vlastníctve) je parcela č. 4923/1 vo vlastníctve žalovanej 1. Žalobca v skutkových tvrdeniach uviedol len všeobecne, že pozemok žalovanej 1. je príliš úzky a preto je potrebné čiastočne prechádzať aj cez pozemok žalovaného 2. Bližšie skutkové tvrdenia k navrhovanému petitu žaloby neuviedol a ani nenavrhol vykonať dokazovanie na ich preukázanie. Závery súdu prvej inštancie v prejednávanej veci pod sp. zn. 2C/253/2008 možno použiť aj vo veci žaloby žalobcu v súvislosti s domáhaním sa práva prejazdu a prechodu cez časť pozemku parcela č. 4927 vo vlastníctve žalovaného 2., ktoré predstavujú dôvody zamietnutia žaloby.

Okresný súd poukázal aj na to, že žalovanému 2. bolo vydané stavebné povolenie Mesta Skalica č. 3121/2007 zo dňa 9.9.2020 (právoplatné dňa 6.4.2021), ktorým mu bolo povolené realizovať stavbu - oplotenie medzi parcelami s tým, že stavba bude umiestnená na pozemku parcela č. 4927, medzi parcelami č. 4927 a 4923/1 do výšky 1,8 m, od výšky 1,1 m bude priehľadné - pletivové, s betónovým základovým pásom o dĺžke 60 m, najmenej 3 m od komunikácie, aby bolo zabezpečené pozdĺžne státie motorových vozidiel na vlastnom pozemku. Výsluchom žalovaného 2. mal okresný súd preukázané, že zrealizoval povolenú stavbu oplotenia medzi pozemkami strán sporu pozdĺž celej hranice medzi parcelami č. 4927 a č. 4923/1, č. 4923/2. Postavením plotu medzi nehnuteľnosťami pozemkami strán sporu odpadá možnosť na zriadenie práva vecného bremena spôsobom uvedeným v žalobe.

O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1, § 262 Civilného sporového poriadku a úspešným žalovaným v spore priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu. Osobitným výrokom o nároku na náhradu trov konania žalovanému 2., keď mu priznal nárok na náhradu trov konania v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia vedenom na okresnom súde pod sp. zn.

1C/16/2020, v ktorom konaní bol úspešnou stranou sporu. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca v celom rozsahu a navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že porušenie práv žalobcu spočíva v tom, že okresný súd pojednával v jeho neprítomnosti, napriek jeho nesúhlasu a jeho návrhu na odročenie pojednávania. V súčasnej pandemickej situácii je stretávanie sa s tretími osobami rizikové a v spoločnosti sa vyžaduje zvýšená miera opatrnosti. Z uvedeného dôvodu sú úvahy súdu o tom, že mal žalobca dostatok času nájsť si kvalifikovaného právneho zástupcu nesprávne, s ignorovaním súčasnej reality. Vo vymedzenom období bol vyhlásený núdzový stav, ďalej rôzne karanténne opatrenia rôznych osôb (vrátane potenciálnych právnych zástupcov), zatvorené prevádzky a pod. Žalobca musel navyše jeden mesiac pred pojednávaním riešiť oveľa závažnejšie problémy, nakoľko mal zhoršený zdravotný stav a bol práceneschopný (o uvedenom bol súd v rámci konania informovaný, napriek tomu vytýčil pojednávanie v tak krátkom čase za sebou). Namieťa frekvenciu vytýčených pojednávaní v krátkom čase za sebou (napriek dokladovanej práceneschopnosti žalobcu), ktoré žiaľ spôsobilo, že si žalobca nevedel nájsť právneho zástupcu, ktorý by ho mohol pred súdom zastupovať. Nie je pravdou, že by žalobca nepredložil žiaden dôkaz o aktívnej vecnej legitímácii, keď predložil kúpnu zmluvu, žalovaná 1. potvrdila vo svojich písomných podaniach prevod vlastníckeho práva a prevod práv a povinností stavebníka. Vkladové konanie je v súčasnosti prerušené (nie zastavené) a nemožno opomenúť ani skutočnosť, že v čase podania žaloby existovalo právoplatné rozhodnutie o vlastníckom práve žalobcu, ktoré bolo neskôr zrušené na základe vyhovenia protestu prokurátora. Tento nedostatok mohol byť odstránený, a to jednoducho, uplynutím lehoty v správnom konaní na odstránenie nedostatkov. Porušenie evidenčnej povinnosti nemá vplyv na možnosť nakladania s rozostavanou stavbou ako vecou. Predávajúca (žalovaná 1.) previedla všetky práva aj povinnosti súvisiace so stavbou na žalobcu, na ktorého tým pádom prešla aj evidenčná povinnosť (evidencia rozostavanej stavby v KN). V odôvodnení rozsudku sa uvádzajú ničím nepodložené domnienky, ktoré v plnom rozsahu popierame. Okresný súd nevykonal navrhované dôkazy (geometrický plán). Pri hodnotení dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým tvrdeniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalovaný 2. odvolanie nepodal k odvolaniu žalobcu uviedol, že napadnutý rozsudok navrhuje ako vecne správny potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobca v kontradiktórnom konaní argumentuje výlučne svojimi pocitmi, domnienkami či karanténnymi opatreniami. Pritom taká návšteva advokáta bola (aj medializovanou) výnimkou, rovnako ako cesta do lekárne či do potravín. Žalobca mal dostatočnú možnosť nájsť si kvalifikované právne zastúpenie celý kalendárny rok, v lete 2021 žiadny núdzový stav a ani pandemicke opatrenia de facto neplatili. Žalobca si právne zastúpenie (presne v tomto období) vedel nájsť v prípade tzv. správnej žaloby podanej na Krajskom súde v Trnave sp. zn. 14S/30/2021, pričom správnu žalobu podal dňa 6.5.2021, bola spísaná zastupujúcou - AK Jakubek a partners, s.r.o. Tomáš Hertl (konateľ žalobcu) si v stavebnom konaní č. 983/2018 vedenom stavebným úradom mesta Skalica ako splnomocnenec svojej matky, zaobstaral právne zastúpenie vo forme ďalšej advokátskej kancelárie. Táto zasa pre zmenu zastupovala žalovanú 1. v konaní sp. zn. 2C/253/2008 na okresnom súde, teda minimálne disponovala potrebnými vedomosťami. Žalobca si napriek „súčasnej pandemickej situácii“ dokázal nájsť právne zastúpenie do iného konania a to v čase, ktorý sa zhoduje s konaním sp. zn. 1C/15/2020. Je absurdné argumentovať nemožnosťou nájsť si právne zastúpenie, keď v rovnakom čase žalobca právne zastúpenie v inom konaní predsa len preukázateľne našiel. Z odvolania nie je zrejmé, v čom vidí žalobca vadu. Žalobca uvádza 7 odvolacích dôvodov (s jednou výnimkou všetky, ktoré zákon pozná). Ani jeden z nich však nie je riadne vysvetlený ani zdôvodnený. Žalobca tak podal odvolanie pretože údajne neboli splnené procesné podmienky, hoci vôbec neuvádza, ktoré by to mali byť. Taktiež relevantne neuvádza v čom mal okresný súd žalobcovi znemožniť uskutočňovať práva (a to ani ktoré), akú inú vadu má rozhodnutie, ktoré dôkazy vlastne navrhoval, aké nesprávne skutkové zistenia má žalobca na mysli, v čom neobstojí vyčerpávajúco zistený skutkový stav či v čom spočíva nesprávne právne posúdenie veci. Žalobca nie je vlastníkom predmetných nehnuteľností. Uvedené je preukázané a ani sám žalobca netvrdí opak. Bolo by to nakoniec zarážajúce (či priamo neodborné), keďže absentuje kladné a právoplatné rozhodnutie príslušného katastra o vklade vlastníckeho práva v prospech žalobcu. Žalobca pozabudol uviesť, že k zrušeniu rozhodnutia katastra prišlo z dôvodu nezákonnosti tohto rozhodnutia.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok, ďalej „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase ich podaní pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané

odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok je vecne správny, preto postupom podľa § 387 CSP tento potvrdil.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol I. výrokom vo veci správne, ak žalobu zamietol (zriadenie vecného bremena spočívajúce v práve prechodu a prejazdu peši alebo motorovými vozidlami do 3,5 t cez parcely vymedzené v rozsahu podľa geometrického plánu vypracovaného znalcom určeným súdom / časti parc.č. reg. C - KN parc.č. 4923/1 a parc.č. 4927 k.ú. D./ v prospech „každodobého“ vlastníka stavby, vinohradnícky dom postavený na základe stavebného povolenia č. 1220/2015 zo dňa 08.09.2015 bez súpisného čísla nachádzajúcom sa na parcele registra C-KN parc.č. 4923/2, vedená na Okresnom úrade Skalica, katastrálny odbor na LV č. XXXXX obec D., okres Skalica, k.ú. D., druh pozemku: ostatná plocha o výmere 83 m²), II. výrokom priznal žalovanej 1. proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, III. výrokom priznal žalovanému 2. proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania vrátane trov v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu.

Odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých súdom prvej inštancie dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 387 ods. 2 CSP), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí urobiť zadosť tiež povinnosti vyporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP) a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie dopĺňa (§ 387 ods. 2 CSP in fine) nasledovné:

Vo vzťahu v odvolaní žalobcu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd prioritne zdôrazňuje, že v zmysle § 379, § 380 ods. 1 v spojení s § 365 ods. 3 CSP je viazaný nielen rozsahom, ale aj konkrétnymi dôvodmi odvolania, ktoré odvolávajúca sa strana vymedzí v zákonom stanovenej lehote na podanie tohto opravného prostriedku. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok posudzoval výlučne z hľadiska odvolacích dôvodov označených žalobcom.

V štandardnom sporovom konaní zodpovednosť za obsahové vymedzenie odvolania v plnej miere zaťažuje odvolateľa (v prejednávanej spore žalobcov). Odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmať rozhodnutie na základe iných, než stranou v odvolaní vznesených konkrétnych námietok.

Iba citácia odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), d), g) Civilného sporového poriadku, bez uvedenia konkrétneho pochybenia (vady, skutočnosti) odôvodňujúcej naplnenie označeného odvolacieho dôvodu zo strany odvolateľa vo vzťahu k napadnutému rozsudku nie je naplnením § 363 CSP a v konečnom dôsledku popiera zákonom definovaný charakter sporového konania. S ohľadom na uvedené odvolací súd nezistil existenciu odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. a), d), g), f) Civilného sporového poriadku, ktoré by mali vplyv na správnosť záverov okresného súdu.

Žalobca namietať s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b) CSP porušenie jeho práv, keď okresný súd pojednával v jeho neprítomnosti, napriek jeho nesúhlasu a jeho návrhu na odročenie pojednávania.

Podľa § 180 CSP, po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

Podľa § 183 ods. 1 CSP, pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

Podľa § 183 ods. 2 CSP, strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať.

Ak súd zistí neprítomnosť niektorej z predvolávaných osôb, rozhodne, či sa bude pojednávanie konať v jej neprítomnosti, teda či je, resp. nie je jej účasť nevyhnutná, a otvorí pojednávanie. Ak by rozhodol, že pojednávanie sa nebude konať v jej neprítomnosti, odročí pojednávanie (pozri § 183 a § 184 CSP). Ak rozhodne, že jej účasť nie je nevyhnutná, uznesením rozhodne, že sa bude pojednávať v jej neprítomnosti. Ide o uznesenie o vedení konania, ktoré je len vyhlásené, nevyhotovuje sa písomne (pozri § 235 CSP). Výrok takéhoto uznesenia znie napríklad: „Súd bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu.“

Podľa dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku nová právna úprava odročenia pojednávania si dala za cieľ zredukovať aplikačné problémy súvisiace s dĺžkou súdnych konaní, a tým prispieť k naplneniu princípu procesnej ekonómie. Právna úprava Civilného sporového poriadku tento problém reflektuje sprísnenými podmienkami odročovania pojednávania so zvýraznením procesnej diligencie procesných strán a výnimočnosti odročovania, prostredníctvom reštriktívneho výkladu § 179. Právo strany, aby jej bola prejednávaná verejne a za jej prítomnosti, ktoré je zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nemožno chápať tak, že súd nemôže konať a rozhodnúť vo veci bez prítomnosti strany, ale tak, že súd je povinný umožniť strane uplatnenie tohto práva. Odročenie pojednávania by mal byť výnimočný postup súdu, ku ktorému možno prikročiť po splnení zákonom stanovených podmienok, ktoré je navyše podľa názoru odvolacieho súdu potrebné vykladať reštriktívne. Ak je návrh na odročenie pojednávania podaný stranou pred pojednávaním, pojednávanie môže byť odročené len vtedy, ak sú kumulatívne splnené dve podmienky. Prvou je, že pre nemožnosť dostaviť sa na pojednávanie sú dané dôležité dôvody, druhou, kumulatívne splnenou, je to, že nemožno od strany alebo jej zástupcu spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. Zákon ustanovuje strane povinnosť oznámiť súdu dôvod odročenia pojednávania bezodkladne. Súd môže posudzovať žiadosť strany o odročenie pojednávania len z hľadiska dôležitých dôvodov, existenciu ktorých môže preveriť zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase rozhodovania o tejto žiadosti strany. Dôvodnosť žiadosti o odročenie pojednávania posudzuje súd preto predovšetkým z hľadiska preukázania skutočností, z ktorej strana vyvodzuje existenciu dôležitého dôvodu v zmysle § 183 ods. 1 CSP. Pokiaľ uvedená skutočnosť nie je v čase rozhodovania súdu o tejto žiadosti strany hodnoverne preukázaná, zostáva jej žiadosť iba v rovine nepodložených tvrdení. Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania vo všeobecnosti vtedy, ak strana tvrdí také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom na svoju povahu spôsobilé jej neúčasť na pojednávaní ospravedlniť, t.j. také, ktoré jej neumožňujú sa na pojednávaní zúčastniť a súčasne sú vážne, dôležité a ospravedlniteľné z hľadiska objektívneho, tak aj subjektívneho (či mohla byť prekážka predvídaná, príp. odvrátená) pozri obdobie uznesenie Najvyššieho súdu SR z 12. októbra 2010, sp. zn. 5 Cdo 168/2010.

Odročenie pojednávania vo väzbe na okolnosti prípadu je ponechané na úvahu súdu (môže rozhodnúť), či túto procesnú možnosť (to je odročenie pojednávania) vo vzťahu k strane sporu využije, či nie. Posúdenie dôležitosti dôvodu na odročenie termínu pojednávania posudzuje súd podľa konkrétnych okolností prípadu a môže ich preveriť len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania žiadosti o odročenie termínu pojednávania. Ak účastník konania nepreukáže existenciu objektívnych skutočností brániacich mu zvoliť si advokáta v primeranej lehote po riadnom doručení predvolania na pojednávanie, nie je možné akceptovať udelenie plnej moci advokátovi v krátkom čase pred termínom pojednávania, príp. v deň pojednávania ako dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania a nedochádza tak k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Obdo 19/2014, R 24/2016). Príčina, prečo sa účastník nemôže pojednávania zúčastniť a z ktorej dôvodu

žiada o odročenie pojednávania, sa musí s ohľadom na jej povahu vyznačovať nepredvídateľnosťou, závažnosťou, rozsahom alebo z iných dôvodov (sp. zn. 3Obdo 11/2009).

Z odôvodnenia rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/203/2012 vyplýva: „Nemožno prehliadnuť, že dôležitý dôvod (§ 101 ods. 2 O.s.p.) brániaci účastníkovi konania zúčastniť sa pojednávania sa musí vyznačovať znakom nepredvídateľnosti, závažnosti a ospravedlniteľnosti. Podľa názoru dovolacieho súdu v danom prípade dôvod uvádzaný dovolateľkou tieto znaky nespĺňa. Napokon ani údajná kolízia pojednávania na strane dovolateľkou zvoleného zástupcu, nie sú relevantné z dôvodu, že kolízia dvoch pojednávania toho istého účastníka v tom istom termíne na rozdielnych súdoch, o ktorej právny zástupca vedel v dostatočnom časovom predstihu, nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania. Obsahom základného práva na verejné prerokovanie vecí v prítomnosti účastníka konania nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkoľvek žiadosti účastníka konania na odročenie pojednávania, pretože odročiť pojednávanie môže súd len z dôležitého dôvodu. Posúdenie opodstatnenosti „dôležitého dôvodu“ (§ 101 ods. 2 O.s.p.) v každom konkrétnom prípade patrí výlučne do právomoci konajúceho súdu. Vzhľadom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že i keby dovolateľka preukázala uzatvorenie dohody o poskytovaní právnych služieb s konkrétnym subjektom poskytujúcim takéto služby a existenciu dvoch kolidujúcich pojednávania na strane ňou zvoleného zástupcu, nešlo by o dôležitý dôvod v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. pre odročenie pojednávania.“

Otázka kolízie pojednávania účastníka konania, resp. jeho právneho zástupcu ako dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania v zmysle 119 ods. 2 OSP (aktuálne § 183 CSP) bola už opakovane riešená v judikatúre Najvyššieho súdu SR, ako aj v rozhodovacej praxi Ústavného súdu Slovenskej republiky. Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 68/98 uverejneného pod číslom 11/1999 v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky, obsahom základného práva zaručujúceho právo každého, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkoľvek jeho žiadosti na odročenie pojednávania. Kolízia dvoch pojednávania toho istého účastníka v tom istom termíne na rozdielnych súdoch nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie dôležitého dôvodu na odročenie riadne a včas vytyčeného pojednávania. Posúdenie opodstatnenosti dôležitého dôvodu (§ 119 ods. 2 OSP, aktuálne § 183 CSP pozn. odvolacieho súdu) v každom konkrétnom prípade patrí výlučne do právomoci konajúceho súdu. V zmysle judikátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejneného pod R 41/2002, dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania pred súdom môže byť aj kolízia s iným pojednávaním právneho zástupcu účastníka konania, ak od účastníka nemožno spravodlivo požadovať, aby si zvolil iného zástupcu. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že samotná kolízia pojednávania právneho zástupcu účastníka nie je bez ďalšieho dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania v zmysle § 119 ods. 2 OSP (aktuálne § 183 CSP pozn. odvolacieho súdu). Zo žiadneho ustanovenia Civilného sporového poriadku nevyplýva pravidlo, podľa ktorého by len v závislosti od predmetu konania, jeho účastníkov, dátumu vytyčenia pojednávania alebo iných skutočností malo v prípade kolízie určité pojednávanie prednosť pred iným.

Odvolací súd má za to, že námietka žalobcu označená v odseku 19 nie je dôvodná, keď prejednaním vecí v neprítomnosti žalobcu (jeho právneho zástupcu) súd prvej inštancie neodňal strane možnosť konať pred súdom. Súd prvej inštancie v danej veci postupoval zákonom predpísaným spôsobom, neporušil procesné normy a nedopustil sa väd konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podal žalobu na okresný súd dňa 20.10.2020, teda ku dňu rozhodovania okresného súdu (dňa 26.10.2021) spor prebiehal viac ako rok. Zároveň dňa 21.10.2020 podal návrh voči žalovanému 2. na nariadenie neodkladného opatrenia vedeného pod sp. zn. 1C/16/2020 (o ktorom bolo rozhodnuté uznesením okresného súdu č. k. 1C/16/2020-29 zo dňa 4.11.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 10Co/82/2020-78 zo dňa 24.2.2021). Dňa 30.4.2021 bolo žalobcovi doručené vyjadrenie žalovaného 2. (k žalobe), ktorý je v konaní zastúpený advokátkou. Okresný súd doručil žalobcovi predvolanie na vytyčený termín pojednávania (dňa 28.9.2021) a to dňa 22.9.2021. Dňa 27.9.2021 doručil žalobca žiadosť o ospravedlnenie na termín pojednávania dňa 28.9.2021 z dôvodu práceneschopnosti jediného konateľa, ktorý trvá na svojej účasti na pojednávaní (pripojil potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti Tomáša Hertla od 24.9.2021). Úpravou zo dňa 27.9.2021 okresný súd oznámil stranám (teda aj žalobcovi) odročenie pojednávania vytyčeného

na deň 28.9.2021, keď žiadosť žalobcu o odročenie pojednávania z dôvodu práceneschopnosti jediného konateľa, ktorý nie je schopný zúčastniť sa pojednávania a trvá na svojej účasti na pojednávaní, považoval za dôvodnú a zároveň uložil žalobcovi v zmysle § 183 ods. 2 CSP ustanoviť si za seba zástupcu, ktorý ho bude v konaní zastupovať, ak je zrejmé, že nepriaznivý zdravotný stav bude pretrvávať dlhodobo, stranám oznámil aj nový termín pojednávania dňa 28.10.2021. Listom zo dňa 29.9.2021 okresný súd oznámil stranám, že v ozname zo dňa 27.9.2021 bol chybné uvedený termín pojednávania 28.10.2021, správny termín pojednávania je deň 26.10.2021. Predvolanie na termín pojednávania 26.10.2021 bolo žalobcovi doručené dňa 13.10.2021. Dňa 26.10.2021 o 9:20 hod. (teda v deň pojednávania) doručil právny zástupca žalobcu „oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia a žiadosť o odročenie pojednávania zo dňa 26.10.2021“, v ktorej požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu, že na oboznámenie sa so spisom mal krátky čas a taktiež má kolíziu pojednávania s nariadeným pojednávaním na okresnom súde (vo veci vysporiadania BSM po rozvedení manželov sp. zn. 2C/17/2020), pripojil plnomocenstvo udelené mu žalobcom na zastupovanie v predmetnej veci dňa 26.10.2021. Z obsahu zápisnice z pojednávania dňa 26.10.2021 (čl. 110) vyplýva, že okresný súd sa oboznámil so žiadosťou o odročenie pojednávania právneho zástupcu žalobcu na čl. 105 a konštatoval, že nepovažuje dôvod odročenia pojednávania na návrh zástupcu žalobcu za dôležitý dôvod s odkazom na konkrétne skutočnosti súvisiace s prebiehajúcim konaním od r. 2020 a možnosťou doteraz zvoliť si právneho zástupcu. Súčasne (v zápisnici) poukázal na postoj právneho zástupcu, ktorý prevzal právne zastúpenie v deň pojednávania a mal vedomosť o tom, že na tunajšom súde sa vedie konanie, v ktorom je vytyčené pojednávania na deň 26.10.2021. Následne okresný súd na pojednávaní dňa 26.10.2021 vyhlásil uznesenie v zmysle § 180 CSP a pojednával v neprítomnosti žalobcu, jeho zástupcu (a žalovanej 1., ktorá neúčastí ospravedlnila žiadosťou na čl. 102 a súhlasila, aby sa vec prejednávala bez jej účasti) a veci po vyhlásení dokazovania za skončené, rozhodol napadnutým rozsudkom. Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou okresného súdu uvedenou v odseku 5 odôvodnenia napadnutého rozsudku, že žiadosť o odročenie pojednávania (právneho zástupcu) v deň pojednávania z dôvodu oboznámenia sa so spisom je účelová, keď právny zástupca žalobcu si mal byť vedomý toho, že ak prevzal zastúpenie „na poslednú chvíľu“ (pozri R 4/2010) v deň pojednávania (26.10.2021) musel si byť vedomý aj toho, že v ten istý deň sa koná pojednávanie, na ktoré musí byť pripravený, pričom prípravu na pojednávanie nemožno zneužívať na odročovanie pojednávania a predlžovanie konania. Teda prevzatie zastúpenia (až) v deň vytyčeného pojednávania, je na zodpovednosti právneho zástupcu, a nemôže byť dôvodom na postup podľa § 183 CSP. Zároveň okresný súd dôvodne poukázal na postoj žalobcu, ktorý si zvolil právneho zástupcu až v deň (druhého) pojednávania dňa 26.10.2021, pričom ani v žiadosti o odročenie pojednávania na čl. 105, ani v z obsahu spisu nevyplývajú skutočnosti na strane žalobcu odôvodňujúce dôvody (hodné osobitného zreteľa), kvôli ktorým tak žalobca nemohol urobiť už skôr, keď predvolenie na termín pojednávania 26.10.2021, žalobca prevzal dňa 13.10.2021, pričom sa jednalo o už druhé vytyčené pojednávanie vo veci (pojednávanie vytyčené dňa 28.9.2021 bolo odročené z dôvodu práceneschopnosti jediného konateľa žalobcu, ktorý trval na svojej osobnej účasti na pojednávaní dňa 28.9.2021). Žaloba bola podaná na okresný súd dňa 20.10.2020, teda spor už prebiehal jeden rok a žalobcovi nebránilo nič v prípade, ak sa chcel dať v konaní zastúpiť, urobiť tak už skôr. Odvolací súd má za to, že prípadná neschopnosť zorganizovať zastupovanie účastníka na požadovanej úrovni ide na ujmu účastníka alebo advokáta, nie súdu (porovnaj napr. uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo78/2010). Pokiaľ ide o druhý dôvod uvedený v žiadosti o odročenie pojednávania, na strane právneho zástupcu žalobcu tzv. „kolízia pojednávania“, t.j. predvolanie právneho zástupcu žalobcu na pojednávanie v inej veci (vedenej na okresnom súde) na deň 26.10.2021, odvolací súd má za to, že okresný súd dôvodne ani tento dôvod nepovažoval za dôležitý dôvod v zmysle § 183 ods. 1 CSP odôvodňujúci odročenie pojednávania, tým skôr, že právny zástupca vedomý si skutočnosti, že na deň 26.10.2021 má už predvolenie v inej veci, prevzal právne zastúpenie žalobcu v danej, veci ako aj skutočnosť, zistenú okresným súdom, že pojednávanie vo veci sp. zn. 2C/17/2020 (kvôli ktorému žiadal právny zástupca odročenie pojednávania) bolo skončené o 10:05 hod., z čoho vyplýva, že právny zástupca sa mohol zúčastniť pojednávania v predmetnej veci. Rozhodujúce pri posudzovaní žiadosti o odročenie pojednávania (čl. 105) bolo podľa odvolacieho súdu len to, či v tomto konkrétnom prípade s prihliadnutím ku všetkým okolnostiam, za ktorých žalobca splnomocnil svojho právneho zástupcu (žalobca splnomocnil svojho právneho zástupcu na zastupovanie v konaní v rovnaký deň ako sa konalo pojednávanie, napriek tomu, že o termíne pojednávania sa žalobca dozvedel už 13.10.2021, kedy mu bolo podľa elektronickej doručky, doručené predvolanie na pojednávanie) bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať, aby si zvolil právneho zástupcu alebo aby aspoň vysvetlil dôvod, ktorý mu v tom bránil, keďže len samotná kolízia dvoch pojednávania u toho istého zástupcu v tom istom termíne, v danej veci na tom istom okresnom súde (ani v prípade rozdielnych súdov) nie je akceptovateľným

predpokladom uznania existencie dôležitého dôvodu na odročenie vytýčeného pojednávania. Advokát, ktorý zistí, že v dvoch súdnych konaniach dochádza v určitý deň ku kolízii nariadených súdnych pojednávanií, má možnosť účelne využiť všetky zákonom akceptovateľné spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje. Do úvahy prichádza aj zastúpenie advokátskym koncipientom alebo iným advokátom podľa § 16 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní. Na základe uvedených skutočností dospel odvolací súd k záveru, že okresný súd procesne nepochybil, keď žiadosť právneho zástupcu žalobcu o odročenie pojednávania nariadeného na okresnom súde dňa 26.10.2021 nezohľadnil. Žalobcom splnomocnený advokát v deň prevzatia zastúpenia nemohol byť oboznámený s vecou. Od žalobcu teda bolo možné spravodlivo očakávať, aby si zvolil takého zástupcu, ktorý by mu reálne v deň, keď to potreboval (26.10.2021) aj právnu službu poskytol. Okresný súd podľa odvolacieho súdu postupoval správne, ak zvolenie si zástupcu dňa 26.10.2021 (v deň pojednávania) v súlade s rozhodnutím R 24/2016, ani kolíziu pojednávanií právneho zástupcu nevyhodnotil ako dôležitý dôvod, pre ktorý by mal pojednávanie odročiť, preto dôvodne postupoval podľa § 180 CSP. Pričom uvedený postup je v súlade aj s konkrétnymi okolnosťami, na ktoré okresný súd poukázal, že jediný spoločník a konateľ žalobcu je synom žalovanej 1., ktorá bola žalobkyňou v konaní vedenom na okresnom súde sp. zn. 2C/253/2008 od roku 2008, týkajúceho sa obdobného predmetu konania, trvajúceho do roku 2020 a evidentne mal vedomosť o tomto spore, keď žalovanú 1. zastupoval v stavebnom konaní Mesta Skalica - Stavebný úrad pod č.983/2018 týkajúceho sa stavby, ktorá bola predmetom kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovanou 1., bol účastníkom stavebného konania pri rozhodovaní o nevydaní kolaudačného rozhodnutia na stavbu vinohradnícky dom, ku ktorému sa domáha zriadenia práva vecného bremena. Žalobca nerozporoval ani tvrdenie žalovaného 2. vo vyjadrení k odvolaniu, že napriek „súčasnnej pandemickej situácii“ si žalobca dokázal nájsť právne zastúpenie do iného konania, a to v čase, ktorý sa zhoduje s konaním sp. zn. 1C/15/2020, ako aj v prípade tzv. správnej žaloby podanej na Krajskom súde v Trnave sp. zn. 14S/30/2021 (žaloba podaná dňa 6.5.2021, spísaná zastupujúcou - AK Jakubek a partners, s.r.o.). Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd tak ako ktorýkoľvek iný všeobecný súd je v konaní povinný postupovať s prihliadnutím na zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania (článok 17 CSP), podľa ktorej aj postupoval, preto ani námietka žalobcu k frekvencii vytýčených pojednávanií v krátkom čase za sebou neobstojí, keď je vecou zákonného sudcu za splnenia zákonných procesných ustanovení, kedy, a ktorú vec bude pojednávať. S ohľadom na uvedené ani poukaz v odvolaní na vyhlásenie núdzové stavu, rôznych karanténnych opatrení rôznych osôb (bez bližšej konkretizácie), nemá vplyv na záver o tom, že žalobca mal počas súdneho konania dostatok času nájsť si kvalifikovaného právneho zástupcu, tým skôr, že ani v žiadosti o odročenie pojednávania (čl. 105) právny zástupca žalobcu neuvádza (ani nepreukazuje) žiadne skutočnosti na strane žalobcu, ktoré by mu bránili v možnosti zvoliť si právneho zástupcu (zdravotné a pod.), ktorý by mu v deň pojednávania poskytol právnu službu spočívajúcu v zastúpení na pojednávanií dňa 26.10.2021.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka vec bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností, ods. 2 zmluvou môže zriadiť vecné bremeno vlastník nehnuteľnosti, pokiaľ osobitný zákon nedáva toto právo aj ďalším osobám, ods. 3 ak nie je vlastník stavby zároveň vlastníkom príslušného pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príslušný pozemok.

Novelou (zákonom č. 568/2007 Z.z.) bol do tohto ustanovenia doplnený nový odsek 3, ktorý umožňuje zriadiť vecné bremeno rozhodnutím súdu v tých prípadoch, ak vlastník stavby nie je zároveň vlastníkom príslušného pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak. Návrh na zriadenie vecného

bremena môže podať vlastník stavby, v prospech ktorého súd zriadi vecné bremeno spočívajúce v práve cesty cez príľahlý pozemok. Príľahlý pozemok je pozemok, cez ktorý sa vlastník stavby môže dostať ku komunikácii, prípadne k pozemku, z ktorého má možnosť dostať sa ku komunikácii.

Ochrana vlastníckeho práva je zaručená tak Ústavou Slovenskej republiky čl. 20, ako aj článkom I. Dodatočného protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z oboch dokumentov vyplýva, že obmedzenie vlastníckeho práva je možné len v nevyhnutnej miere a na základe zákona (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 8Sžo/154/2010). Podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy „Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.“ Uvedená ústavná zásada vyjadruje zmluvnú voľnosť občianskoprávných vzťahov, ktorá môže byť obmedzená iba zákonom. To plne platí aj pri výkone vlastníckych práv. Obmedzenie vlastníckych práv predstavuje aj vecné bremeno. Uvedená zmluvná voľnosť výkonu vlastníckych práv však nebráni tomu, aby sám vlastník svoje práva vo vzťahu k tretím osobám zmluvne obmedzil. Vlastníkovi veci okrem zákonnej právnej úpravy nebráni nič v zriadení zmluvného vecného bremena.

Zákon umožňuje vznik vecného bremena rozhodnutím príslušného orgánu (súdu, alebo príslušného orgánu štátnej správy). Vecné bremeno vzniká právoplatnosťou rozhodnutia súdu o jeho zriadení, a to bez zreteľa na to, kedy bude zapísané v katastri nehnuteľností.

Ustanovenie § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka rieši možný konflikt výkonu vlastníckych práv s možnosťou zriadenia vecného bremena rozhodnutím súdu, avšak len v podobe práva cesty cez cudzí pozemok. Pod právom cesty cez cudzí pozemok je treba rozumieť nielen právo prechodu, ale aj právo prejazdu, ak je to pre riadne využitie nehnuteľnosti potrebné. Súd povinnosť zriadiť vecné bremeno nemá iba vtedy, ak jeho zriadenie (pri naplnení ostatných predpokladov), by malo za následok také obmedzenie vlastníckych práv, ktoré by bolo vo výraznom nepomere k výkonu vlastníckych práv vlastníka stavby a ktoré by bolo možné spravidla označiť aj ako výkon práv v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pri úvahe súdu o tom, či zriadi (nezriadi) vecné bremeno, musí súd zobrať do úvahy aj princíp proporcionality platný pri obmedzení základných práv.

Aktívne legitimovanou osobou na zriadenie tohto vecného bremena je vlastník stavby. Predpokladom pre zriadenie vecného bremena podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka spočívajúce v potrebe zabezpečiť prístup k stavbe však je, že: a) vlastník stavby nemá prístup k stavbe a b) prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak.

Za príľahlý pozemok je treba považovať pozemok, ktorý bezprostredne susedí ale aj pozemok, ktorý bezprostredne nesusedí s pozemkom (stavbou), ale je nevyhnutý pre zriadenie práva cesty. Zákon nedáva možnosť zriadiť vecné bremeno „právo cesty“ k pozemku, ale len k stavbe. Predpokladom pre zriadenie vecného bremena je aj to, že vlastník stavby, ktorý nemá prístup k stavbe, si nemôže tento prístup zabezpečiť inak. Pod možnosťou zabezpečiť prístup inak je treba rozumieť možnosť zabezpečiť si prístup cez jemu patriace pozemky, a to aj vtedy, ak by sa tento prístup javil ako obtiažnejší. Na druhej strane, nie je možné vylúčiť zriadenie vecného bremena ani vtedy, ak by vlastník stavby mohol síce zabezpečiť prístup cez jemu patriace pozemky, avšak zriadenie takéhoto prístupu by bolo v zjavnom nepomere s obmedzením vlastníka susediaceho pozemku, alebo jemu patriace susediace pozemky nemôže užívať z iného dôvodu pre ktorý nemôže byť prístup k jeho stavbe realizovaný. Pre možnosť zabezpečenia práva cesty je potrebné skúmať, či vlastník stavby urobil pred podaním žaloby na súd potrebné kroky pre zistenie možnosti zabezpečenia práva cesty inak, napr. či požiadal vlastníka susediaceho pozemku o uzavretie zmluvy o zriadení vecného bremena. Uvedené však nemožno od vlastníka požadovať vtedy, ak je zo správania (už existujúcich vzájomných susedských vzťahov) zrejme bezvýslednosť takejto iniciatívy.

Žalobca nesúhlasil so záverom, že nepredložil žiaden dôkaz o aktívnej vecnej legitimácii, keď predložil kúpnu zmluvu, žalovaná 1. potvrdila vo svojich písomných podaniach prevod vlastníckeho práva a

prevod práv a povinností stavebníka. Namietal aj, že vkladové konanie je v súčasnosti prerušené (nie zastavené) a nemožno opomenúť ani skutočnosť, že v čase podania žaloby existovalo právoplatné rozhodnutie o vlastníckom práve žalobcu, ktoré bolo neskôr zrušené na základe vyhovenia protestu prokurátora. Tento nedostatok mohol byť odstránený, a to jednoducho, uplynutím lehoty v správnom konaní na odstránenie nedostatkov.

V súvislosti s námietkou označenou v odseku 37, s ktorou sa odvolací súd nestotožnil, odvolací súd poukazuje na odsek 25 odôvodnenia napadnutého rozsudku s ktorým sa stotožnil, v ktorom okresný súd uzavrel, že žalobca skutkové tvrdenie o vlastníctve nehnuteľnosti ako rozostavanej stavby (vinohradnícky dom) nepreukázal žiadnym dôkazom a teda neunesol dôkazné bremeno, preto z dôvodu nepreukázania aktívnej vecnej legitímácia v spore, žalobu zamietol. Okresný súd poukázal na to, že zo žiadnych listinných dôkazov nevyplýva, že by bola rozostavaná stavba predmetom zápisu do katastra nehnuteľností, pričom odkázal na § 119 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého (aj) rozostavaná stavba - vinohradnícky dom je pevne spojená so zemou základom a preto spĺňa charakteristiku nehnuteľnosti, keď z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že na základe kúpnej zmluvy bola predmetom prevodu vlastníckeho práva okrem pozemku parcely č. 4923/2 aj rozostavaná stavba - vinohradnícky dom postavený na základe stavebného povolenia Mesta Skalica zo dňa 8.9.2015 č.s. 1220/2015, ktorého stavebníkom je predávajúca - žalovaná 1., že podľa výpisu z LV č. XXXXX pre obec a k.ú. D. žalobca bol zapísaný ako vlastník nehnuteľnosti parcela č. 4923/2 vo výmere 83 m² - ostatná plocha v podiele 1/1, pričom vlastníctvo k vinohradníckemu domčeku nebolo na žalobcu zapísané. Odvolací súd sa s uvedeným záverom stotožnil, keď vlastnícke právo k stavbe, ktorá podlieha zápisu do katastra nehnuteľností, možno v prípade jej prevodu kúpnu zmluvou nadobudnúť len vkladom do katastra nehnuteľností (§ 28 ods. 2 zákona o katastri nehnuteľností), a to bez ohľadu na okolnosť, či stavba v dobe uzatvorenia kúpnej zmluvy bola evidovaná v katastri nehnuteľností. Odvolací súd poukazuje na to, že ku dňu podania žaloby síce existoval zápis vlastníckeho práva svedčiaci v prospech žalobcu, ktorý sa však týkal výlučne vlastníctva pozemku (nie vinohradníckeho domčeka), konkrétne išlo o rozhodnutie Okresného úradu Skalica, katastrálny odbor číslo vkladu: V 2318/2020 zo dňa 14.10.2020, ktoré však bolo následne rozhodnutím Okresného úradu Skalica, katastrálny odbor V-2318/20-2 zo dňa 19.8.2021 zrušené (vyhovením protestu prokurátora). Argument žalobcu, že nedostatok kvôli ktorému, bolo vkladové konanie prerušené (nie zastavené), mohol byť odstránený, jednoducho uplynutím v správnom konaní na odstránenie nedostatkov, neobstojí, keďže žalobca v tomto smere nevyvinul žiadnu procesnú aktivitu.

Nad rámec uvedeného v odseku 38 odvolací súd poukazuje na to, že už len nesplnenie jednej z podmienok v zmysle § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka vylučuje vyhovenie žalobe, a preto bolo irelevantné zaoberať sa ďalšími skutočnosťami potrebnými pre zriadenie vecného bremena. Súd prvej inštancie zároveň však v odseku 26 odôvodnenia napadnutého rozsudku uzavrel, že žalobca nepreukázal, že pozemok vo vlastníctve žalovaného 2. (parcela č. 4927) je príľahlým pozemkom, cez ktorý mu má byť zabezpečený prístup k stavbe z verejnej komunikácie. Zároveň konštatoval, že vlastníčkou príľahlého pozemku, cez ktorý má možnosť dostať sa z verejnej komunikácie k stavbe je žalovaná 1. (matka žalobcu), podľa vyjadrenia ktorej medzi žalobcom a ňou nie sú nezhody a súhlasí s prechodom a prejazdom aj cez časť jej pozemku. Vecné bremeno potom medzi stranami sporu možno dohodnúť písomnou zmluvou a teda žaloba voči žalovanej 1. nie je dôvodná, s čím sa odvolací súd stotožnil. Pričom uvedené nenapadol ani žalobca odvolacou argumentáciou. Ďalej okresný súd v odseku 27 odôvodnenia napadnutého rozsudku okrem iného uzavrel, že príľahlým pozemkom k rozostavanej stavbe bez s.č., (o ktorej žalobca tvrdil, že je v jeho vlastníctve) je parcela č. 4923/1 vo vlastníctve žalovanej 1., a že žalobca v skutkových tvrdeniach uviedol len všeobecne, že pozemok žalovanej 1. je príliš úzky a preto je potrebné čiastočne prechádzať aj cez pozemok žalovaného 2., pričom bližšie skutkové tvrdenia k navrhovanému petitu žaloby neuviedol a ani nenavrhol vykonať dokazovanie na ich preukázanie, čo v odvolaní žalobca nenapadol odvolacou argumentáciou. Odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd dôvodne v odseku 27 uvádza závery, ktoré vyplynuli v konaní vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 2C/253/2008 (rozsudok okresného súdu č. k. 2C/253/2008-542 zo dňa 2.10.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/75/2019-625 zo dňa 23.11.2019, právoplatné dňa 14.11.2019), a ktoré odôvodňujú zamietnutie žaloby voči žalovanému 2. Žalobca odvolaním nenapadol ani záver okresného súdu, že postavením plotu medzi nehnuteľnosťami pozemkami strán sporu odpadá možnosť na zriadenie práva vecného bremena spôsobom uvedeným

v žalobe, keď výsluchom žalovaného 2. mal preukázané, že žalovaný 2. zrealizoval povolenú stavbu oplotenia medzi pozemkami strán sporu pozdĺž celej hranice medzi parcelou č. 4927 a parcelami č. 4923/1, č. 4923/2, a teda odvolací súd nemal dôvod so záverom okresného súdu nesúhlasiť. Žalobca nenapadol odvolaním ani záver okresného súdu, že žalobca nepreukázal tvrdenie, že kúpil pozemok so stavbou s vedomím, že cesty sú obecným majetkom a že má zabezpečený prístup k stavbe, ako aj záver o vedomej kúpe stavby (žalobcom) bez prístupovej cesty.

S ohľadom na vyššie uvedené v odsekoch 38 a 39 má odvolací súd za to, že okresný súd postupoval správne ak žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol, keď žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania naplnenia hmotnoprávnych predpokladov v zmysle § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, pričom vec aj správne právne posúdil.

Žalobca v odvolaní namietal nevykonanie dôkazu (geometrický plán) okresným súdom, s čím sa odvolací súd na základe nižšie uvedeného nestotožnil.

Podľa § 185 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

Podľa § 182 veta druhá CSP, ak po vyjadrení strán sú nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlási dokazovania za skončené.

Z obsahu spisu (žaloba na čl. 1) vyplýva, že žalobca v žalobe navrhol zabezpečiť okresným súdom dôkaz – geometrický plán, ktorý by presne určil hranice pozemkov žalovanej 1. a žalovaného 2., cez ktorý je žalobca oprávnený využiť právo cesty.

V tejto súvislosti ešte odvolací súd uvádza, že súd môže vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu a proces dokazovania podľa Civilného sporového poriadku je vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom, princípe kontradiktórnosti konania a koncentračnej zásade, takže súd má obmedzenú dôkaznú iniciatívu, ktorá sa presúva na procesné strany. V danej veci dôkazná povinnosť preukázania existencie predpokladov pre zriadenie vecného bremena (podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka) stíha žalobcu. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týka povinnosť strany sporu tvrdiť a označiť dôkazy na preukázanie tvrdení, je vždy daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané) a aj nositeľa dôkazného bremena. V závislosti na hypotéze právnej normy má každá zo strán sporového konania samostatnú (vlastnú) povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, a teda aj z toho vyplývajúce odlišné a samostatné bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. Pokiaľ strana sporu nerešpektuje bremeno tvrdenia alebo dôkazné bremeno, ktoré ju zaťažujú, z hľadiska procesného postupuje vo svoj neprospech. Procesná nečinnosť strany v tomto smere má (pre ňu) negatívne dôsledky pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, čo sa v konečnom dôsledku prejaví vo vydaní (pre neho) nepriaznivého rozhodnutia. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. Ďalej, že súd pri vykonávaní dokazovania nie je viazaný návrhmi strán sporu a nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou strane sporu odňatie možnosti konať pred súdom, pretože je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Toto oprávnenie súdu sa neviaže na návrhy strán sporu (napr. uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/153/2011). Ďalej odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorom súd skonštatoval, že dokazovanie v občianskom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou strany sporu, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy strán na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa

zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný.

V konaní o zriadenie vecného bremena podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka je prípadné polohové vymedzenie zriaďovaného vecného bremena vecou právneho posúdenia súdu, ktorý na základe relevantných skutkových zistení zriadi a vymedzí vecné bremeno tak, aby boli naplnené kritéria uvedeného ustanovenia. V súvislosti s vymedzením rozsahu vecného bremena, odvolací poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/29/2009 zo dňa 30.06.2010, v ktorom dovolací súd uviedol, že „ak sa vecné bremeno zriaďované „in rem“ má na základe prejavov vôle účastníkov zmluvy týkať nie celej nehnuteľnosti, ale len jej časti, ktorá má mať v dôsledku toho odlišný právny režim, musí byť táto časť nehnuteľnosti v zmluve vymedzená tak, aby nedochádzalo k sporom o rozsah vecného bremena, a to nielen medzi priamymi účastníkmi zmluvy o zriadení vecného bremena, ale aj medzi všetkými neskoršími vlastníkami dotknutých nehnuteľností - bez ohľadu na to, kto bude v budúcnosti vlastníkom nehnuteľnosti, na ktorej a tiež v prospech ktorej sa vecné bremeno zriaďuje (porovnaj R 50/1985). V záujme toho je potrebné, aby takáto časť nehnuteľnosti bola v právnom úkone o vecnom bremene dôsledne lokalizovaná, identifikovaná a individualizovaná. Požadovaný stupeň určitosti prejavu vôle smerujúceho k zriadeniu vecného bremena k takto vyčlenenej časti nehnuteľnosti sa dosiahne, pokiaľ sa úkon vyhotovuje a formuluje na podkladoch jednoznačných, určitých a presne stanovených. Taký stupeň určitosti sa spravidla zabezpečí vtedy, keď je právny úkon o zriadení vecného bremena vyhotovený za použitia geometrického plánu, ktorý tvorí súčasť tohto právneho úkonu.“ Vzhľadom na uvedené je v prípade zriadenia vecného bremena práva cesty potrebné vymedziť presne trasu prechodu a prejazdu geometrickým plánom, ktorý určí, ktorá časť konkrétneho pozemku je zaťažovaná vecným bremenom, a ktorú časť teda možno z titulu vecného bremena používať na prechod a prejazd. Geometrický plán je v prípade zriadenia vecného bremena súčasťou rozsudku. Avšak uvedené platí iba v prípade splnenie predpokladov v zmysle § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré však v danej veci neboli naplnené, keďže súd prvej inštancie návrh žalobcu ako nedôvodný zamietol, teda potreba nariadenia znaleckého dokazovania (vyhotovenie geometrického plánu) v danej veci nevznikla, bez ohľadu na to, že žalobca v žalobe takýto dôkaz (resp. zabezpečenie takéhoto dôkazu) navrhol. Súd prvej inštancie, teda nepochybil ak nezabezpečil dôkaz (geometrický plán) a na pojednávaní dňa 26.10.2021, vyhlásil dokazovanie za skončené.

Námietku žalobcu, že v odôvodnení napadnutého rozsudku sa uvádzajú ničím nepodložené domnienky, ktoré žalobca v plnom rozsahu popiera, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú, keďže žalobca vôbec neuviedol a nekonkretizoval konkrétne domnienky uvedené v odôvodnení, s ktorými nesúhlasí, čím odvolaciemu súdu znemožnil sa zaoberať týmto argumentom.

I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

Skutočnosti uvedené v odvolaní žalobcu neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, preto odvolací súd riadiaci sa uvedenými úvahami a osvojujúci si aj dôvody súdu prvej inštancie rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil I. výrok aj II. výrok (o náhrade trov konania nenapadnutý osobitnou odvolacou argumentáciou).

Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnému žalovanému 2. priznal proti žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalovaný 2.), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalobca), keď nevidel dôvod pre aplikáciu ust. § 257 CSP. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

V odvolacom konaní fakticky plne úspešnej žalovanej 1. vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bola žalovaná 1. v odvolacom konaní pasívna, náhradu trov konania neuplatnila, ani nevyčísliła a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyš podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalobcu rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď žalovanému žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

S ohľadom na uvedené odvolací súd žalovanej 1. nárok voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
dovolaťom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolaťom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
dovolať v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolať rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolať uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolať uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolať poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).